

LAKIALOITE 56/2001 vp

Laki erikoissairaanhoidon lain 1 §:n ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Eduskunnalle

Invalidiliitto ry on kouluttanut vuodesta 1994 Raha-automaattiyhdistyksen varoilla 30 avustajakoiraa liikuntavammaisille henkilöille. Avustajakoirat ovat auttaneet liikuntavammaisia henkilöitä päivittäisissä askareissa ja edistävät heidän itsenäistä selviytymistään. Koirat koulutetaan avustamaan omistajaansa monissa sellaisissa tehtävissä, joihin normaalisti tarvitaan avustajaa tai mekaanista apuvälinettä. Koirien sosiaalinen merkitys on kiistaton, ja ne luovat turvallisuuden tunnetta. Liikuntavammaisen henkilön ulkoilu lisääntyy huomattavasti ja avustajakoiran haltija uskaltaa liikkua koiran kanssa myös ilman henkilökohtaista avustajaa. Koira toimii avustavana kumppanina, mikä lisää vammaisen henkilön itsenäisyyttä, omatoimisuutta ja aktiivisuutta.

Raha-automaattiyhdistyksen tuella on koulutettu avustajakoiria. Yhden avustajakoiran hinta on noin 60 000 mk. Koiran haltija maksaa koiran ylläpidon ja Invalidiliitto omistaa koulutta-

mansa koirat. Opaskoirat eivät aiheuta käyttäjilleen ylimääräisiä kuluja, vaan sokea henkilö saa opaskoiran lääkinällisenä kuntoutuksena. Näin tulisi menetellä myös avustajakoirien suhteen. Avustajakoirien lisätarve on selvästi olemassa, ja valtakunnallisen koulutus- ja sijoitusjärjestelmän luominen on pikaisesti valmisteltava. On myös perusteltua tunnustaa opas- ja avustajakoirien merkitys lainsäädännössä ja selkiyttää opas- ja avustajakoirien ja niitä käyttävien henkilöiden lainsäädännöllistä asemaa muun muassa erikoissairaanhoidon lain (1062/1989), vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain (380/1987), tapaturmavakuutuslain (608/1948) ja sotilasvammalain (404/1948) osalta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

erikoissairaanhoidon lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 1 päivänä joulukuuta 1989 annetun erikoissairaanhoidon lain (1062/1989) 1 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 606/1991, seuraavasti:

1 §

Lääkinnälliseen kuntoutukseen luetaan kuntouttavien hoitotoimenpiteiden lisäksi kuuluvaksi neuvonta, kuntoutustarvetta ja -mahdollisuuksia selvittävä tutkimus, apuvälinehuolto mukaan lukien opas- ja avustajakoirien koulutus ja ylläpito sekä sopeutumisvalmennus- ja ohjaustoi-

minta ja muut näihin rinnastettavat toiminnot sil-
tä osin kuin kuntoutusta ei ole säädetty kansan-
eläkelaitoksen tehtäviksi. Asetuksella annetaan
tarkemmat säännökset lääkinällisen kuntoutuk-
sen sisällöstä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta .

2.

Laki

vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista 3 päivänä huhti-
kuuta 1987 annetun lain (380/1987) 9 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 101/1995, seuraavasti:

9 §

Taloudelliset tukitoimet

Vammaiselle henkilölle korvataan hänen vammansa tai sairautensa edellyttämän tarpeen mukaisesti kokonaan tai osittain kustannukset, jotka hänelle aiheutuvat henkilökohtaisen avustajan palkkaamisesta ja muista tämän lain toteuttamiseksi tarpeellisista tukitoimista. Tukitoimiin kuuluvat muun muassa opas- ja avustajakoirat. Vastaavasti korvataan ylimääräiset kus-

tannukset, jotka aiheutuvat vamman tai sairau-
den edellyttämän tarpeellisen vaatehankinnan ja eri-
tyisravinnon hankkimisesta. Päivittäisistä toi-
minnoista suoriutumisessa tarvittavien välinei-
den, koneiden ja laitteiden hankkimisesta
aiheutuvat kustannukset korvataan siten kuin
asetuksella tarkemmin säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta .

3.

Laki

tapaturmavakuutuslain 15 ja 20 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä elokuuta 1948 annetun tapaturmavakuutuslain (608/1948) 15 §:n
1 momentin 4 kohta ja 20 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 20 §:n 2 momentti laissa
526/1981, seuraavasti:

15 §

Sairaanhoidon kuuluu:

4) harkinnan mukaan opaskoiran antaminen sokean käytettäväksi ja avustajakoiran antaminen liikuntavammaisen henkilön käytettäväksi.

20 §

Työntekijälle, jonka tekojäsen tai muu apu-neuvo aiheuttaa pitovaatteiden erityistä kulu-mista tai jolla on opas- tai avustajakoira, voi-daan antaa lisäkorvauksena enintään 2 markkaa 80 penniä päivältä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta .

4.

Laki

sotilasvammalain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä toukokuuta 1948 annetun sotilasvammalain (404/1948) 6 §:n 1 momentin 4 kohta, sellaisena kuin se on laissa 622/1965, seuraavasti:

6 §

Sairaanhoidon kuuluu:

4) harkinnan mukaan opaskoiran antaminen sokean käytettäväksi ja avustajakoiran antami-nen liikuntavammaisen henkilön käytettäväksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta .

LA 56/2001 vp — Marjaana Koskinen /sd ym.

Helsingissä 1 päivänä kesäkuuta 2001

Marjaana Koskinen /sd
Esa Lahtela /sd
Pia Viitanen /sd
Ismo Seivästö /kd
Leea Hiltunen /kd
Leena Rauhala /kd
Rakel Hiltunen /sd
Valto Koski /sd
Raija Vahasalo /kok
Heli Paasio /sd
Lauri Kähkönen /sd
Saara Karhu /sd
Erkki Kanerva /sd
Harry Wallin /sd
Tero Rönni /sd
Raimo Mähönen /sd
Riitta Prusti /sd
Säde Tahvanainen /sd
Jukka Vihriälä /kesk
Sari Sarkomaa /kok
Annika Lapintie /vas
Timo Ihamäki /kok
Pehr Löf /r
Eero Akaan-Penttilä /kok
Tuula Haatainen /sd
Niilo Keränen /kesk
Merikukka Forsius /vihr
Juha Rehula /kesk
Pertti Turtiainen /vas
Matti Vähänäkki /sd
Pentti Tiusanen /vas
Inkeri Kerola /kesk
Mikko Elo /sd
Liisa Jaakonsaari /sd

Janina Andersson /vihr
Ulla Juurola /sd
Pirkko Peltomo /sd
Marjukka Karttunen-Raiskio /kok
Marjatta Stenius-Kaukonen /vas
Päivi Räsänen /kd
Mauri Salo /kesk
Risto Kuisma /rem
Susanna Rahkonen /sd
Arto Seppälä /sd
Mika Lintilä /kesk
Pekka Nousiainen /kesk
Katri Komi /kesk
Anne Huotari /vas
Reijo Laitinen /sd
Tapio Karjalainen /sd
Reijo Kallio /sd
Kari Rajamäki /sd
Jukka Gustafsson /sd
Rauha-Maria Mertjärvi /vihr
Margareta Pietikäinen /r
Harry Wallin /sd
Tanja Karpela /kesk
Jaana Ylä-Mononen /kesk
Pekka Vilkuna /kesk
Antti Rantakangas /kesk
Lauri Oinonen /kesk
Paula Lehtomäki /kesk
Jari Leppä /kesk
Mauri Salo /kesk
Jaakko Laakso /vas
Mikko Kuoppa /vas
Esko-Juhani Tennilä /vas